

GÜZEL SANATLAR LİSELERİ FLÜT EĞİTİMİNDE KULLANILAN E. KÖHLER OP:33 ETÜT KİTAPLARININ FLÜT KONÇERTOLARINA UYGUNLUĞU

Yucan EKE ¹

ÖZET

Bu araştırma; güzel sanatlar liseleri flüt eğitiminde kullanılan Alman Besteci Ernesto Köhler'in yazdığı Köhler op:33 I-II-III no'lu kitaplardaki etütlerin; kapsadıkları bilgi- beceri ve müzikal işlevler bakımından, güzel sanatlar liseleri 12. sınıf programında yer alan flüt konçertolarını çalabilmeye olan uygunluğunu ortaya koymak, birbirleri ile bağlantılı olan etüt ve eserleri eşleştirerek öğrenmeye katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır. Araştırma için kapsanan etütler ve belirlenen konçertolar teknik, tartım ve ezgi bakımından incelenerek kalıplara ayrılmıştır. Teknik, tartım ve ezgi kalıpları, Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde görev yapan flüt dersi öğretim elemanlarının görüşleri alınarak belirlenmiştir.

Yapılan etüt ve eser çözümlemeleri sonucunda;

Köhler op:33 I no'lu kitaptaki 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13;

Köhler op:33 II no'lu kitaptaki 1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11;

Köhler op:33 III no'lu kitaptaki 1, 2, 4, 5, 6, 8 numaralı etütlerin güzel sanatlar ve spor liseleri flüt programında yer alan konçertoları çalabilmek için hazırlayıcı ve çalıştırıcı nitelikte oldukları saptanmıştır. Yapılan çalışma ile hangi etüdün/ etütlerin hangi konçerto için genel olarak hazırlayıcı ve fayda sağlayıcı olduğu ortaya çıkmıştır. Elde edilen sonuçlara dayanarak; çalışılacak konçertonun kapsadığı teknik, tartım ve ezgisel özellikleri karşılayacak etütlerin belirlenip konçertoları çalmada hazırlayıcı olarak çalışılması konusunda çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Konçerto, etüt kitapları, flüt, çalgı eğitimi, uygunluk.

¹ Dr., Ankara Güzel Sanatlar Lisesi, Ankara, yucanbilgin(at)hotmail.com

COMPLIANCE OF KÖHLER OP:33 NO I-II-III ETUDE BOOKS THAT ARE USED IN HIGH SCHOOLS OF FINE ARTS WITH FLUTE CONCERTOS

ABSTRACT

This research is done for attesting the compliance of the etudes in German composer Ernesto Köhler's op:33 no I-II-III books that are used in high schools of fine arts, with ability to play the flute concertos in high schools of fine arts 12 grade program, in terms of the knowledge – skills and musical functions they cover and also for contributing to learning by matching the etudes and works which are relevant. Etudes and the chosen concertos are analyzed and separated into templates in terms of melody, rhythm and tone for this research. Opinions are taken from the flute lesson instructors of various universities of Turkey to define the melody, technique and rhythm patterns.

As a result of the analysis,

Köhler op: 33, Book I, Etudes: 2,3,6,7,8,9,10,11,12;

Köhler op: 33, Book II, Etudes:1,3,4,5,8,9,10,11;

Köhler op: 33, Book III, Etudes: 1, 2, 4, 5, 6, 8;

It is determined that the etudes given above in Köhler books are qualified enough to be preparative and instructive for the ability of playing the flute concertos. Some suggestions are given about which etude(s) is instructive for which concerto and what kind of benefits could be gained, by this study. Based on the observed results, various suggestions are made about defining and studying the etudes which meet the technical, rhythmic and melodic features of the target concerto.

Keywords: Concerto, etude methods, flute, instrument education, determination.

Eke, Yucan. "Güzel Sanatlar Liseleri Flüt Eğitiminde Kullanılan E. Köhler Op:33 Etüt Kitaplarının Flüt Konçertolarına Uygunluğu". *idil* 4.17 (2015): 87-108.

Eke, Yucan. (2015). Güzel Sanatlar Liseleri Flüt Eğitiminde Kullanılan E. Köhler Op:33 Etüt Kitaplarının Flüt Konçertolarına Uygunluğu. *idil*, 4 (17), s.87-108.

1. GİRİŞ

Eğitim, bireylerde istenilen yönde ve kasıtlı olarak davranış değiştirme sürecidir. Bireyin davranışlarını olumlu yönde değiştirebilmesi ve topluma daha iyi uyum sağlayabilmesi için belirli bir eğitim sürecinden geçmesi gerekmektedir.

Bireyin kendi yaşantısı yoluyla davranışında meydana gelen değişme ise öğrenmedir. Diğer bir değişle eğitim, geçerli öğrenmelerin oluşturulmasıyla gerçekleştirilmelidir (Senemoğlu, 2005:86).

Eğitim alanları içerisinde bireye yaratıcılık, el becerisi, düşüncelerini aktarma özgürlüğü ve kültür birikimi kazandıran eğitim sanat eğitimidir. Sanat eğitimi; bireyin duygu, düşünce, izlenim, algı ve yaratıcılığını estetik bir biçimde ifade etme sürecidir. Sanat eğitimi aynı zamanda zihinsel birikimlerin görsel biçimler ile ifade edilebilmesine yardımcı olur ve insanın kendini özgürce ortaya koymasını sağlar. Bu nedenle eğitim sistemleri içerisinde sanat eğitimine önem verilir. Çünkü sanatın kazandırdığı birikim insan yaşamının her alanında kendini göstermektedir.

Eğitim anlayışının içinde önemli bir yer tutan sanat eğitiminin bir kolu da müzik eğitimidir. Müzik eğitimi temelde bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir (Uçan, 1997:14).

Müzik eğitimi ülkemizde genel- özengen- mesleki olmak üzere üç şekilde yürütülmektedir: Genel müzik eğitimi, müziğe ilgisi ve yeteneği olsun olmasın herkese verilmesi gereken bir eğitimidir. İş-meslek, okul, bölüm, kol-dal ve program türü ne olursa olsun, ayırım gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, her yaşta herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir “insanca yaşam” için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar. Özengen (amatör) müzik eğitimi, isteğe bağlı olarak yapılır. Mesleki müzik eğitimi ise, müziğe ilgili ve yetenekli kişilerden belli sınavlar yoluyla seçilerek yapılır. Genel müzik eğitimi, amatör ve mesleki müzik eğitiminin temeli olup, kişiyi amatör ve mesleki müzik eğitimine hazırlar (Uçan, 2005:37).

Türkiye’de yürürlükteki müzik eğitimcisi yetiştirme sisteminde bu açıdan bakıldığında, Orta öğretim kurumları arasında yer alan belirli liseler 'hazırlayıcı sistem', Üniversitelere bağlı eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümü anabilim dalları 'biçimlendirici sistem', eğitim bilimleri enstitüleri müzik eğitimi anabilim / anasanat dalları 'uzmanlaştırmacı sistem', Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca müzik öğretmenlerine yönelik olarak düzenlenen hizmet içi - eğitim kursları ile üniversitelerce eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümleri öğretim elemanlarına yönelik olarak belli seminer, konferans, dinleti vb. etkinliklerin bütünü ise 'geliştirici sistem' konumundadır.

Anadolu güzel sanatlar liselerinde uygulanan müzik eğitimi, mesleki sanat eğitimi kapsamındadır. Mesleki sanat eğitimi, sanat alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, sanata belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, kolun, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği sanatsal davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar (Milli Eğitim Bakanlığı [M.E.B], 2006: 7).

Müzik eğitiminin temel ve önemli boyutlarından biri çalgı eğitimidir. Çalgı eğitimi, bireyin çalgı çalmaya yönelik davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişimler meydana getirme sürecidir. Çalgı eğitimi temelde çalgı çalmayı öğrenebilme, çalgı çalmayı geliştirebilme ve çalgıyı etkin kullanabilme basamaklarını geliştirecek biçimde programlanıp yürütülür.

Çalgı eğitiminin bir boyutu olan flüt eğitimi, öğrencide, flüt çalmayı öğrenme, flüt çalmayı geliştirme, flüt çalma ile ilgili teknik bilgi ve beceri kazanma, flütü etkili bir şekilde kullanma davranışlarını gerçekleştirecek biçimde programlanıp yürütülür. "Flüt eğitimi, öğretmen ile öğrencinin iletişim ve etkileşim içerisinde gerçekleştirdiği planlı ve programlı bir eğitim sürecidir". Bu süreçte öğrenci flüt çalma ile ilgili teknik bilgi ve beceri kazanmanın yanı sıra müzik dinleme, müziği anlama, çalgısıyla yeni müzikler oluşturma, yaratıcılık yönünü geliştirme gibi müziksel davranışlar oluşturmada ve geliştirmektedir (Cüceloğlu, 2012: 132). Flüt çocuğun ve gencin, çalgı, işitme, ses, zevk eğitimi ve yaratıcılığının geliştirilmesi gibi müzik eğitiminin özel amaçlarına hizmet eden önemli bir araçtır. Evrensel sanat içinde vazgeçilmez ve yoğun kullanılan, tahta (ağaç) üflemeli çalgılardan biri olan flüt, çok geniş bir dağarcığa sahiptir. Dağarcığın geniş olması ve öğrencilerin eserlere daha kolay ulaşabilmesi, öğrenciyi müzik dinleme alışkanlığı ile yeni müzikleri dinleme ve üretme heves ve becerilerine yöneltecektir. Böylece öğrencinin dinleme ve yaratıcılık becerisi de gelişmiş olacaktır (İlik,1990: 15).

Flüt eğitiminde de diğer çalgı eğitimlerinde olduğu gibi çalgı çalmaya ilişkin teknik ve müzikal davranışları öğrenciye kazandırmak, flüt çalmaya yönelik davranışları geliştirmek, doğru ve etkili bir çalgı çalma becerisine ulaşmak hedeflenmektedir. Bu hedefleri gerçekleştirmek için hangi metotların kullanıldığı, metotların yeterliliği ve içerdiği teknik özellikler önemlidir.

Çalgı metotları, çalgı öğretiminde başlangıç aşamasından itibaren kullanılan, kolaydan zora doğru tutarlı bir eğitsel çizgi içeren, nota örnekli kitaplarıdır (Say, 2002: 124).

Güzel Sanatlar liselerinin yapısı göz önünde bulundurularak hazırlanmış flüt öğretimine yönelik 12. sınıf etüt ve eserleri;

- E. Köhler op:33 No: II-III
- J. S. Bach etütler
- P. Bernold Embouchure Tekniği
- J. S. Bach Studies On Bach No:6857 etütler
- J. S. Bach Sonate albümü (Vol.1822) (1. dönem)
- A. Vivaldi Konçerto albümü op:10
- A. Stamitz Sol Majör Konçerto (2. dönem)
- C. Stamitz Sol Majör Konçerto op:29 (1. dönem)
- G. B. ergolesi Sol Majör Konçerto (1. dönem)
- G. P. Telemann Sol Majör Konçerto (1. dönem)
- W. A. Mozart Re Majör Konçerto KV.314 (2. dönem)
- L. W. Beethoven Si Bemol Majör Sonata (2. dönem)
- W. A. Mozart Rondo K.V.373 (2. dönem)
- J. S. Bach La Minör Konçerto (1. dönem)
- L. Boccherini Re Majör Konçerto (1. dönem)
- W. A. Mozart Sol Majör Konçerto (1. dönem)
- F. Schubert Sonata (Per Arpeggione) (1. dönem)
- G. Briccialdi Carnival of Venice op:78 (1. dönem)
- F. Poulenc Sonata (2. dönem)'dir.

Flüt Dersi Öğretim Programı'nda lise 12. sınıf seviyesine gelinceye kadar 9, 10 ve 11. sınıflar için de E. Köhler op:33 I-II-III no'lu metotlardan çeşitli etütler yer almaktadır.

Ernesto Köhler, 4 Aralık 1849, 17 Mart 1907 yılları arasında yaşamış flüt sanatçısı ve bestecisidir. İtalya'nın Modena şehrinde doğmuştur. Flüt çalmayı Duke of Modena's orkestrasının baş flütçüsü olan babası Venceslau Joseph Köhler'den öğrenmiştir. 1869 yılında kariyerine başladıktan sonra 1871 yılında Viyana'ya daha sonra Saint Petersburg'e taşınmıştır. Hayatının geri kalanını Imperial Opera orkestra üyesi olarak tamamlamak için Saint Petersburg'da geçirmiştir. Solist ve besteci olan Köhler, Prinz Oldenburg Enstitüsü'nde ders vermiş aynı zamanda Imperial Enstitüsü Orkestrası'na liderlik etmiştir.

Besteci, yüzden fazla etüt, duet ve solo bestelemiştir. Köhler aynı zamanda operalar ve çeşitli baleler de yazmıştır. Flütçüler arasında iyi bilinen "*Flöten-Schule*" adlı ünlü öğrenme yöntemini 1880 yılı dolaylarında bulmuştur. Köhlerin ünlü olduğu, üç eğitsel kitap serisi "*Progress in Flute Playing* (Opus 1880'ler)" basit düzeyden ileri düzeye doğru hazırlanmıştır. Ernesto Köhler 17 Mart 1907 tarihinde Saint Petersburg'da ölmüştür. (http://en.wikipedia.org/wiki/Ernesto_K%C3%B6hler)

Köhler'i yazdığı etüt kitapları arasından op:33 noI-II-III; güzel sanatlar liseleri flüt dersi öğretim programında etkin olarak kullanılmaktadır.

Etüt, müzik eğitiminde belirli zorlukları yenmek üzere hazırlanan çalışma parçasıdır. Çalgı tekniğini ustalık düzeyinde geliştirmeyi öngören, aynı zamanda müzikal değerlere de ağırlık veren, araştırmacı nitelikte olgun araştırma parçalarıdır(Say, 2002: 189). Çalgıya da seste tekniği ilerletmek amacı ile yapılmış müzik parçaları. Müzik bilgisinin gelişmesinde, icrada ustalık kazanılmasında etütlerin büyük yararı vardır. Teknik bir takım zorlukları içermekle birlikte, etütler bunu icracı ya hissettirmeyen müzik parçalarıdır.

Etüt, tekniği geliştirmek için yazılmış müzik değeri olan kısa parça olmasının yanı sıra aynı zamanda da başlı başına bir eser biçimidir. Chopin'in piyano için op. 10 ve op. 25 etütleri, Schumann'ın op. 13 senfonik etütler'i bu duruma örnektir.

İlk etütlerin 15. ve 16. yüzyıllarda org, klavsen ve lavta için yazıldığı bilinir. Öğretici nitelikteki bu parçalara o dönemlerde *prelüt*, *ricercare* ya da *çeşitlemeler* de denirdi. Bach, Paganini, Alkan, Bertini, Cramer, Henselt, Hummel, Kalkbrenner, Rubinstein, Rachmaninov, Balakirev ve daha bir çok besteci türlü etütler yazmışlardır.

Eser; müzik alanında insan sesi, çalgı ya da orkestralar için yazılmış bestedir. Bir çok eser biçimi vardır. Sonatin, sonat, konçerto yazılmış eserler arasındadır.

Konçerto; bir veya daha çok solo çalgı ve orkestra için kapsamlı, genellikle sonat formunda ve üç bölümlü bestedir (Aktüze, 2003: 297).

İtalyanca sözlük anlamında, karşıtlık, zıtlık taşıyan bir sözcüktür. Tek çalgının çalgı topluluğuna karşı durması, ondan ayrılıp kendi ses rengini duyurması ve yine toplulukla birleşmesidir.

Etütlerin öğrenciyi çalıştırarak ustalaştırması ve konçertoları da içeren genel adıyla eserler çalmaya hazırlaması düşünülerek; etütler ve eserler arasında teknik, tartım ve ezgi bakımından örtüşmeler olması etütlerin çalıştırıcı ve eser çalmaya hazırlayıcı niteliğini arttırmaktadır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ

Bu araştırma; E. Köhler'in op: 33 I-II-III no'lu etüt kitapları kaynaklı bilgi ve becerilerin, güzel sanatlar liseleri 12. sınıflarda okutulan flüt konçertolarını çalmaya olan etkilerini ortaya koyması, etüt ve eserlerin uygunluğu ile ilgili yapılmış bir çalışmanın bulunmaması nedeniyle bu boşluğu doldurması, flüt çalmaya kolaylık ve yeni bir boyut getirmesi, öğrenci ve öğretmenlere yol göstermesi bakımından önemlidir.

3. ALT PROBLEMLER (SUB PROBLEMS)

Güzel sanatlar liseleri müzik bölümü 12. sınıf flüt öğretim programı, Köhler op: 33 I-II-III no'lu etüt kitapları ile örtüşmekte midir?

Köhler op: 33 I-II-III no'lu kitaplardaki etütlerin

a) teknik bakımdan

b) tartım bakımından

c) ezgi bakımından

içerdikleri özellikler nelerdir?

Köhler op: 33 I-II-III no'lu kitaplarda hangi etütler 12. sınıf flüt öğretim programındaki hangi konçertoları hazırlayıcı niteliktedir?

4. YÖNTEM

4.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma; Köhler op: 33 I-II-III no'lu etüt kitaplarının, güzel sanatlar liseleri müzik bölümü Türk ve Batı Müziği çalgıları flüt dersi 12. sınıflarda kullanılan

flüt dağarcığındaki konçertolara olan katkılarını bulmaya yönelik bir araştırmadır. Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, verilerin toplanması ve veri çözümlemesi yer almaktadır. Araştırmada betimsel yöntem ve güvenilirlik aracı kullanılmıştır. Yöntemin genel niteliği, evren ve örneklem ile araştırma için gerekli veriler, verilerin toplanmasına ilişkin bilgiler, toplanan verilerin işlenip çözümlenmesine ait teknikler yer almaktadır.

4.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Türkiye'deki güzel sanatlar liseleri müzik bölümü Türk ve Batı Müziği çalgıları flüt dersi 12.sınıf programında yer alan Köhler pp: 33 I-II-III no'lu etüt kitapları oluşturmaktadır.

Evreni oluşturan 35 etüdün birbirinden farklı teknik, tartım ve ezgisel özellikler barındırması nedeniyle evrenin tümü ve programda yer alan konçertolar örneklem olarak alınmıştır.

4.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada problem ve alt problemler çerçevesinde Türkiye'deki güzel sanatlar liseleri 12. sınıf flüt derslerinde kullanılan Köhler op.33 metotlarının, flüt konçertolarını çalmaya katkısının betimlenmesine yönelik veriler elde etmek amacıyla; güvenilirlik aracı ve belge tarama yöntemleri kullanılmıştır. Hazırlanan güvenilirlik aracı ilgili öğretim elemanlarına ulaştırılmış, araştırmanın nitel ve nicel verilerinin bir kısmı bu yolla elde edilmiştir.

Araştırma için gerekli veriler, Köhler op.33 metotlarında yer alan etütlerden ve güzel sanatlar liseleri 12. sınıf flüt dersi öğretim programında yer alan konçertolardan elde edilmiştir. Güvenilirlik aracının güvenilirlik kat sayısı %100'dür. Çözümleme aracında kullanılan kalıplar birim vuruşa göre düzenlenmiştir. İncelemelerde birim vuruş değişse bile, teknik kalıp aynı kalmaktadır.

Güvenilirlik aracı öğretim elemanlarına internet ortamında gönderilmiş, tekrar internet ortamında geri toplanmıştır ve araştırılan konunun özelliği doğrultusunda örneklem grubu oluşturabilecek üniversitelerde görev yapan flüt eğitimcilerine göre düzenlenmiştir.

4.4. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmanın amacı ve problemi çerçevesinde cevapları aranan alt problemlere yönelik toplanan veriler öncelikle ilgili öğretim elemanlarının güvenilirlik aracına verdiği cevaplar doğrultusunda yönlendirilmiş ve işlenmiştir. Veriler Milli Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Genel Müdürlüğü Flüt Dersi Öğretim Program'ında belirlenen 12. sınıf seviyesine göre seçilmiştir. Seçilen veriler daha sonra seviye, ezgi ve tartım bakımından çözümlenmiş, birbirleri ile uyum, benzerlik, zorluk, devamlılık bakımından karşılaştırılmıştır. Elde ettiğimiz bilgiler tablolastırılarak hesaplanmış ve bulgulara ulaşılmıştır.

5. BULGULAR VE YORUMLAR

5.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

“Güzel sanatlar liseleri 12. sınıf flüt dersi öğretim programı, Köhler op: 33 I-II-III no’lu etüt kitapları ile örtüşmekte midir?” sorusuna yanıt aranmıştır.

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin verilerden elde edilen bulgular ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

Güzel sanatlar liseleri 12. sınıf flüt dersi eğitim programı kapsadığı

“ Flütün tarihçesi,

Flüt çalma teknikleri (üç dil tekniği, vibrato tekniği, sonorite çalışması),

Süslemeli çalma biçimleri (grupetto, trill, tremolo),

Tüm majör ve minör ve makamsal diziler,

Tüm majör ve minör ve makamsal dizilerde arpej çalışmaları,

Kromatik dizi çalışmasında bağlı çalma (legato) ve kesik kesik çalma (Staccato) teknikleri,

Makamsal diziler (segah, hüzzam, saba),

Hız terimleri (lento, comodo, vivacissimo, prestissimo, giusto, stretto, slargando, senza sempo),

Süslemeler,

Gürlük terimleri ve işaretleri (forzando, con forza, molto fortissimo, fortepiano),

İfade terimleri (appassionata elegiaco, espressivo, feroce, lontano, misterioso),

Flüt müziğinde dönemler (Barok Dönem, Klasik Dönem, Romantik Dönem, Çağdaş Dönem),

Flüt müziğinde dönemlerin özellikleri, bestecileri, form biçimleri ve bu dönmelere ait özellikler,

Öğrenilen tüm teknik ve teorik bilgilere uygun etüt ve eser çalışmaları,

Öğrenilen tüm teknik ve teorik bilgilere uygun eşlikli eser çalışması ve grup çalışmaları” konuları ile Köhler op:33 I-II-III no’lu kitaplardaki etütleri çalmada gerekli bilgi ve beceriler bakımından örtüşmektedir.

5.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

“Köhler op:33 I-II-III no’lu kitaplarındaki etütlerin teknik, tartım ve ezgi bakımından programda yer alan konçertolarla ilişkisi nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin verilerden elde edilen bulgular ve yorumlar aşağıdaki tabloda verildiği gibidir:

Tablo 1. Köhler op:33 I-II-III no’lu kitaplarında yer alan teknik, tartım ve ezgi kalıpları

Teknik kalıp -1 	Tartım kalıbı -1 
Teknik kalıp -2 	Tartım kalıbı -2 

Teknik kalıp -3 	Tartım kalıbı -3 
Teknik kalıp -4 	Ezgi kalıbı -1 
Teknik kalıp -5 	Ezgi kalıbı -2 
Teknik kalıp -6 	Ezgi kalıbı -3 
Teknik kalıp -7 	Ezgi kalıbı -4 
Teknik kalıp -8 	

Tablo 1’de Köhler op:33 I-II-III no’lu etütlerde yer alan temel teknik, tartım ve ezgi kalıpları görülmektedir.

5.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

“Köhler op:33 I-II-III no’lu kitaplarda hangi etütler 12. sınıf flüt öğretim programındaki hangi konçertoları hazırlayıcı niteliktedir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin verilerden elde edilen bulgular ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

A. Vivaldi Konçerto albümü op:10 no:1’i çalmada

Köhler 1-1 no’lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

1-3 no’lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

1-7 no’lu etüdün tartım ve ezgi bakımından,

1-10 no’lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

1- 11 no’lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

1-12 no’lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

2-1 no’lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

2-5 no’lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

3-4 no’lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

3-5 no’lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

A. Vivaldi Konçerto albümü op:10 no:2’yi çalmada

Köhler 2-10 no’lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

3-1 no’lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

3-8 no’lu etüdün tartım bakımından,

A. Vivaldi Konçerto albümü op:10 no:3'ü çalmada

Köhler 1-2 etüdün teknik ve tartım bakımından,

1-8 no'lu etüdün tartım bakımından,

1-9 no'lu etüdün teknik bakımından,

2-10 no'lu etüdün tartım bakımından,

3-5 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

3-8 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

A. Vivaldi Konçerto albümü op:10 no:4'ü çalmada

Köhler 1-6 no'lu etüdün tartım ve ezgi bakımından,

1-10 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

2-10 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

3-1 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

3-8 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

A. Vivaldi Konçerto albümü op:10 no:5'i çalmada

Köhler 1-2 no'lu etüdün tartım bakımından,

1-7 no'lu etüdün tartım ve ezgi bakımından,

2-3 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

2-8 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

3-5 no'lu etüdün ezgi bakımından,

3-8 no'lu etüdün teknik ve ezgi bakımından,

A. Vivaldi Konçerto albümü op:10 no:6'yı çalmada

Köhler 1-3 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

1-8 no'lu etüdün tartım bakımından,

1-10 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

3-6 no'lu etüdün tartım bakımından,

3-8 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

J. W. A. Stamitz Re Majör Konçerto'yu (2. dönem) çalmada

Köhler 1-6 no'lu etüdün teknik ve ezgi bakımından,

1-10 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

2-3 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

3-1 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

3-5 no'lu etüdün tartım ve ezgi bakımından,

3-8 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

C. Stamitz Sol Majör Konçerto'yu (op:29 1. dönem) çalmada,

Köhler 1-3 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

1-6 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

1-10 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

1-11 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

1-12 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

3-8 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

G. B. Pergolesi Sol Majör Konçerto'yu (1. dönem) çalmada,

Köhler 1-2 no'lu etüdün tartım bakımından,

1-7 no'lu etüdün tartım bakımından,

1-13 no'lu etüdün tartım bakımından,

2-1 no'lu etüdün tartım bakımından,

2-4 no'lu etüdün tartım ve ezgi bakımından,

2-10 no'lu etüdün tartım bakımından,

2-11 no'lu etüdün tartım ve ezgi bakımından,

G. Philipp Telemann Sol Majör Konçerto'yu (1. dönem) çalmada,

Köhler 1-1 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

1-2 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

1-8 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

1-9 no'lu etüdün teknik bakımından,

2-5 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

3-8 no'lu etüdün teknik ve ezgi bakımından,

W. A. Mozart Re Majör Konçerto'yu (2. dönem) çalmada,

Köhler 1-1 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

2-10 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

2-11 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

3-1 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

3-8 no'lu etüdün tartım bakımından,

J. S. Bach La Minör Konçerto'yu (1. dönem)çalmada,

Köhler 1-11 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

2-3 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

3-1 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

3-2 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

L. Boccherini Re Majör Konçerto'yu (1. dönem) çalmada,

Köhler 1-6 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

1-11 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

2-8 no'lu etüdün tartım bakımından,

2-10 no'lu etüdün teknik, tartım ve ezgi bakımından,

3-6 no'lu etüdün teknik bakımından,

3-8 no'lu etüdün teknik ve ezgi bakımından,

W. A.Mozart Sol Majör Konçerto'yu (1. dönem) çalmada,

Köhler 1-10 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

1-11 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

2-4 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,

- 2-5 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,
- 2-9 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından,
- 3-5 no'lu etüdün teknik,tartım ve ezgi bakımından,
- 3-8 no'lu etüdün teknik ve tartım bakımından örtüştüğü görülmektedir.

6. SONUÇLAR

6.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Güzel sanatlar liselerindeki flüt dersi programı incelenmiş, 12. sınıfa kadar ve 12. sınıfta öğrenilen flüt çalmaya ilişkin müzikal bilgiler belirlenmiştir.

Programda yer alan flüt çalmaya ilişkin teorik, teknik, tartım ve ezgisel bilgilerin Köhler op. 33 etütleri ve 12. sınıf flüt programında yer alan konçertoları çalmaya yönelik olduğu saptanmıştır.

6.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Flüt Dersi Programında yer alan Köhler op: 33 I-II-III no'lu etüt kitapları toplamda 35 etüt içermektedir. Köhler op: 33 I-II-III no'lu kitaplar ve güzel sanatlar liseleri 12. sınıf flüt öğretimi programında yer alan konçertolar; teknik, tartım ve ezgisel bakımdan çözümlenmiş, flüt eğitiminde konçerto düzeyinde eserler çalabilmek için oluşturulması gereken alt yapıyı hazırlayıcı etütlerin kolaydan zora doğru sıralanmış olduğu görülmüştür. Ancak Köhler op:33 I-II-III no'lu etütlerin teknik, tartım ve ezgisel bakımdan sınıflandırılmış ve sıralandırılmış olmadığı belirlenmiştir.

6.3. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Teknik, tartım ve ezgisel bakımdan çözümlenen Köhler op:33 I-II-III no'lu etütlerin, bu kitaplardan edinilen bilgiler doğrultusunda çalınması istenilen güzel sanatlar liseleri 12. sınıf flüt konçertolarıyla örtüştüğü sonucu ortaya çıkmıştır. Yapılan çözümlemeler sonucunda;

A. Vivaldi Konçerto albümü op:10 no:1'i çalmada

Köhler 1-1, 1-3, 1-7, 1-10, 1-11, 1-12, 2-1, 2-5, 3-4, 3-5

A. Vivaldi Konçerto albümü op:10 no:2'yi çalmada

Köhler 2-10, 3-1, 3-8

A. Vivaldi Konçerto albümü op:10 no:3'ü çalmada

Köhler 1-2, 1-8, 1-9, 2-10, 3-5, 3-8

A. Vivaldi Konçerto albümü op:10 no:4'ü çalmada

Köhler 1-6, 1-10, 2-10, 3-1, 3-8,

A. Vivaldi Konçerto albümü op:10 no:5'i çalmada

Köhler 1-2, 1-7, 2-3, 2-8, 3-5, 3-8

A. Vivaldi Konçerto albümü op:10 no:6'yı çalmada

Köhler 1-3, 1-8, 1-10, 3-6, 3-8

J. W. A. Stamitz Re Majör Konçerto'yu (2. dönem) çalmada

Köhler 1-6, 1-10, 2-3, 3-1, 3-5 3-8,

C. Stamitz Sol Majör Konçerto'yu (op:29 1. dönem) çalmada,

Köhler 1-3, 1-6, 1-10, 1-11, 1-12, 3-8,

G. B. Pergolesi Sol Majör Konçerto'yu (1. dönem) çalmada,

Köhler 1-2, 1-7, 1-13, 2-1, 2-4, 2-10, 2-11

G. Philipp Telemann Sol Majör Konçerto'yu (1. dönem) çalmada,

Köhler 1-1, 1-2, 1-8, 1-9, 2-5, 3-8

W. A.Mozart Re Majör Konçerto'yu (2. dönem) çalmada,

Köhler 1-1, 2-10, 2-11, 3-1, 3-8

J. S. Bach La Minör Konçerto'yu (1. dönem)çalmada,

Köhler 1-11, 2-3, 3-1, 3-2

L. Boccherini Re Majör Konçerto'yu (1. dönem) çalmada,

Köhler 1-6, 1-11, 2-8, 2-10, 3-6, 3-8

W. A.Mozart Sol Majör Konçerto'yu (1. dönem) çalmada,

Köhler 1-10, 1-11, 2-4, 2-5, 2-9, 3-5, 3-8 no'lu etlerin

Fayda sağlayacağı saptanmıştır.

Tablo 2. Flüt konçertolarını çalmada fayda sağlayacak etütler

Köhler op:33 no:I	Etüt no: 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Köhler op: 33 no:II	Etüt no: 1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11
Köhler op:33 no:III	Etüt no: 1, 2, 4, 5, 6, 8

Tablo 2’de E. Köhler op:33 I-II-III no’lu kitaplarda, güzel sanatlar liseleri 12. sınıf flüt konçertolarını çalmak için fayda sağlayacak etütler görülmektedir.

7. ÖNERİLER

Araştırmanın sonuçları doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

Çalgı dersleri için öğretim programı hazırlanırken, etüt ve eser ilişkisi belirlemede; teknik, tartım ve ezgi açılarından da uygun ilişkilendirmelerin yapılması, seslendirilmek istenen eserin çalışılmasını kolaylaştırıp öğrenme süresini kısaltarak daha etkin ve hedefe yönelik bir öğretim süreci oluşturacaktır.

Köhler op:33 I-II-III no’lu kitaplarda yer alan etütlerin sırası ile çalınmasından daha etkili olarak; öğrenciye sağlayacağı katkıya göre sınıflandırılarak çalınması, flüt öğretim programında yer alan eserlerin çalınmasında kolaylık sağlayabilir. Öğrencinin hedefe yönelik daha bilinçli bir çalışma gerçekleştirebilmesi için çalınması gereken etütlerle eserler arasında bulunacak teknik, tartımsal ve ezgisel benzerlikleri dikkate alınmalıdır.

Güzel sanatlar liseleri flüt öğretimi programında yer alan 12. sınıf konçertolarıyla sınırlı olan bu çalışmanın 9, 10 ve 11. sınıf programlarında yer alan diğer etüt- eser ilişkileri bakımından da uygulanması, flüt çalma sürecini hızlandıracak ve daha etkin çalmaya katkı sağlayacaktır.

Flüt için yapılmış bu çalışmanın güzel sanatlar ve spor liseleri 12. sınıf öğretim programında yer alan konçertoları çalmada teknik, tartım ve ezgi bakımından katkı sağladığı göz önünde bulundurularak; güzel sanatlar ve spor liselerinde yer alan keman, viyola, viyolonsel, kontrbas, piyano, gitar, bağlama, ud, kanun vb. tüm çalgı dersleri için de yapılması bu çalgıların da daha kolay öğrenilmesi için katkı sağlayacaktır.

Etüt ve eserlerin uygunluğu ile ilgili yapılan bu çalışma; ton, nüans, cümleme vb. yönler ile farklı düzeydeki çalgı eğitimlerinde de yapılabilir.

Etüt ve eserlerin uygunluğu ile ilgili yapılan bu çalışma; ton, nüans, cümleme vb. yönlerden de ele alınabilir. Ayrıca farklı düzeydeki çalgı eğitimi için de benzer araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

Aktüze, İlkin. Ansiklopedik Müzik Sözlüğü. İstanbul: Pan Yayıncılık, 2003.

Cüceloğlu, Gülten. “Flüt Eğitiminde Kullanılan Carl Joachim Andersen Flüt Etütlerinin Dil Teknikleri Yönünden İncelenmesi”. e-Journal of New World Sciences Academy,7:132, 2012.

İlik, Aydın. Flüt Birinci Yıl Eğitimi. Yayımlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1990.

Köhler, Ernesto. 15 Easy Etudes for the Flute, Op. 33, Vol. I. Milano: Casa Ricordi, 1997.

Köhler, Ernesto. 12 Moderately Difficult Etudes for the Flute, Op. 33, Vol. II. Milano: G.Ricordi & C. Editory, 1991.

Köhler, Ernesto. (8) Studies for the Flute, Op. 33, No. III. Budapeşte: Editio Musica, 1980.

M.E.B. (Milli Eğitim Bakanlığı) Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Türk ve Batı Müziği Çalgıları Dersi (flüt) Öğretim Programı (9, 10, 11. ve 12. sınıflar), Ankara: 2006.

Say, Ahmet. Müzik Sözlüğü. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 2002.

Senemoğlu, Nuray. Gelişim, Öğrenme ve Öğretim. Ankara: Gazi Kitabevi, 2005.

Uçan, Ali. Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar.
Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1997.

Uçan, Ali. Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar.
Ankara: Evrensel Müzikeyi, 2005.

http://en.wikipedia.org/wiki/Ernesto_K%C3%B6hler 27. 12. 2014